

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v upravništevni sobi.

Naročnina: za eno leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Namski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

JAVEN SHOD

priređi

„Slovensko kat. delavsko društvo“

v nedeljo 20. t. m.

v prostorih g. Josipa GORJANC-a, v Attemsovi palači na Kornu v Gorici

ob 3. uri popoldne.

DNEVNI RED:

O novem domovinskem zakonu.

Govori gosp. E. Klavžar.

Slovenci! Udeležite se v obilnem številu!

Organizujmo se!

Zadnje državnozbornske volitve so pokazale, kako smo razdeljeni v stranke in stranke. Vsaka vas ima po tri stranke, ki se med seboj prepirajo za nič. Te prepire je porabila „Soča“, da nas je v marsikateri občini premagala. Če je doljenja vas bila za nas, nahujskala je „Soča“ gorenje vas proti nam, če je pa gorenja bila za nas, nahujskala je pa doljenje proti nam, ker je vedela, da so Gorenjci in Dolenjci med seboj v prepiru. Učitelje so hujskali naprednjaki proti nam, češ, klerikalci so proti povišanju učiteljskih plač, kmete pa so hujskali, češ, klerikalec Gregorčič je gg. učiteljem plače povišal. Trgovce so hujskali proti nam, češ, klerikalci so za konsumna društva, ki škodujejo trgovcem, ljudstvo pa so hujskali proti nam, češ, klerikalci ne storijo nič za občini prid.

LISTEK.

„Jug“.

Izdaja Fr. Drganc, št. 1. na Dunaju 1901.

Vsebinska: „Slovenska kultura“, dokazuje velik pomen slov. vseučilišča v Ljubljani za Slovence in Avstrijo. „Tolstega nov roman“ t. j. Robstvo našega časa priporoča ideje ruskega reformatorja, grofa Tolstaja, ki ima sicer nekaj zdravih načel, povzetih iz sv. evangelijev, a vendar samovoljno kroji in zametuje krščanske resnice, cerkev in duhovstvo takó, da ga je ruska cerkev morala izobčiti.

Pesem „Božji dih“, Kazimirja pl. Radiča končuje z znanim interkonfesionalnim refrenom: „Ljubimo se, ljubimo se, saj vsi smo bratje in sestre!“ Na kakih podlagi pa naj se ljubimo, uči naslednji jako plitvi in lehkomišljeni sestavek o „darvinizmu“. V njem se slavi Charles Darwin kot solnce XIX. stoletja. Pisec tega članka zlija svojo modrost v take sklepe: „Danes po 40-letnem boju lahko ponosno rečemo: „Darvinizem je zmagal sijajno na vsi črti, devet desetih evropskih, najodličnejših učenjakov goreče in navdušeno oznanja novo resnico. Nasprotnike prešlejšemo lahko na prste“. Ko bi bilo to pisano pred kakimi 40 leti, bi ne oporekali, a dandanes je ravno nasprotno res. Darvinizem je dandanes učenjakom

Krotko naše ljudstvo je bilo izpostavljeno strašni agitaciji, ki je ljudi majala, kakor maja veter šibke veje. Vse se je gibalo, vse je tekalo, vse je kričalo, vse je lagalo, vse je preklinjalo.

Temu treba nemudoma pomagati! To je gotovo želja vseh slovenskih rodoljubov. Tako ne sme več dalje. Po tej poti ljudstvo zdivia in se samo sebe ugonobi. Treba je v ljudstvu utrditi značaj, ki bo kakor zid odbijal divje napade narodno-napredne stranke.

Kako naj se to zgodi? Resolucija organizacijskega odseka II. slovenskega katoliškega shoda se glasi: 2. „Ustanavljajo naj se za posamezne kraje, župnije, občine ali okraje (dekanije, okrajne sodnije, glavarstva) katoliška politična društva. Vsako tako društvo naj se dogovori z lastništvom katoliškega lista tako, da bo vsak društveni član dobival dotični list kot glasilo svojega društva. 3. Pri osnovanju in preosnavljanju političnih in nepolitičnih društev naj se pazi, da društveno delovanje ne bo kalilo rodbinskega življenja; v prvi vrsti naj se gleda, da bodo društva služila pouku in blaženju srca; odstranjanja naj se vsaka priložnost za potrat in razkošnost. 4. Društva naj redno prirejajo shode in predavanja. Skrbe naj zlasti, da se po stanu društvenih članov v pozimskem času osnuje redni strokovni pouk; tako n. pr. v elementarnih naukih, umnem kmetijstvu, domačih obrtih, knjigovodstvu in članom primernih pravnih tvarinah. 5. Snujejo naj se javne bravnice in knjižnice. Želeči je, da se v vsaki fari s sodelovanjem domačih duhovnikov in zato vnetih lajkov

organizuje po tem potu berilo in širi izobrazba med ljudstvom“.

To so v resnici zlate besede, vredne, da jih ljubi slovenski rojaki temeljito premislijo. Vsakdo naj prevdari, kako bi se dale v njegovi občini te besede vresničiti. V vsaki občini je treba združiti četo, ki bo kakor en mož postavljala se v bran in se vojskovala nasproti narodno-naprednim navalom.

Na delo, rojaki! Začnimo ustvarjati v ljudstvu trden, neomajen značaj! Naše delo bodi potrpežljivo in vztrajno! Ne bomo vsega dosegli v enem letu, toda, kar bomo dosegli, bo trajno in blagoslovno. Ne popuščajmo dela niti za trenotek. Neuspehi naj nas ne tarejo! Svoje misli in svoje skrbi imejmo vedno obrnene v vresničenje katoliško-narodnega programa. Ta program je jasen in edino pravi ter se bo brez dvojbe prej ali slej vresničil na vsej črti. V sedanjem času vidimo, kako vztrajno in pogumno delujejo liberalci in socijalni demokratje, katerih program ni drugzega kot zmes različnih nazorov. Zakaj bi pogumno in vztrajno ne nastopali mi, ki imamo jasen in edino pravi program? Našemu programu je v bližnji bodočnosti zagotovljena zmaga na vsej črti.

Da se čvrsto lotimo dela, je nujno potrebno tudi radi tega, ker se nam bližajo nove volitve, namreč deželne volitve. Te volitve bodo zahtevale več dela in truda, kakor državne. Ako se ne pripravimo in ne uredimo svojih vrst, bo zmešnjava še večja, kakor je bila zdaj. Začeti moramo o pravem času. Zato kličemo vsem razumnikom goriške dežele in prošimo, da bi se naš glas ne preslišal:

Na delo!

Sejk-ul Islam ali kak tibetski nadbonec. Da je to zmota, ki je grob vsaki veri in pravosti, obsodil v silabi rimski papež, učitelj krščanskih narodov, Vam se veda ni znano ali pa nečete vedeti. Take otrobi mesto tečnega kruha ponujate slov. narodu, ktereja je vzdržala do XX. stoletja edino le sv. katoliška vera. In pa ali se ne bojite, da se Vam slovenski kmet v obraz zakrohota, vedeč da je med opico in človekom ne samo gledé telesnih (fizijoloških) ampak tudi dušnih svojstev (razuma, pravosti) natorna razlika, neprestopni prepad?

Ta sestavek je novorojenemu Jugu — materni madež.

Drugi „Jugovi“ članki n. pr. politiški „Straža ob Adriji“, naravoznanski „Razgled po prirodi“, posebno pa „Dunajska pisma“ o moderni „struji“ v slovenskem slovu, so zanimivi, poučni in pametni. V zadnjem čitamo o liberalizmu celó to le izpoved:

„Liberalna načela v urejevanju družabnih razmer uplivajo blagodejno na razvoj družbe samo tam, kjer vlada mej pojedinci neka enakost značaja, istododnost in sorodnost teženj, sicer rodi liberalizem več zla in bede nego najhujša sužnost. Posameznik je prepuščen sam sebi in svojih slabosti, nikdo mu ne pomaga, da bi se postavil na noge proti jačjemu nasprotniku. V liberalizmu ne odločuje sreč in pravica, ampak strast in

Nove volitve za državni zbor.

Na Goriškem. — Dne 11. t. m. se je vršila državnozbornska volitev za Gorico in trge. Izvoljen je bil prejšnji poslanec Alfred Lenassi z 1116 glasovi. Baron Codelli je dobil 179 glasov, dr. Tuma 330 glasov. — V veleposestvu, ki je volilo 14. t. m., bil izvoljen dr. Verzegnassi s 165 glasovi. G. A. Koejančič je dobil 62 glasov, grof Dnbsky pa 21. O poslednjem se govori, da se je v zadnjem hipu odpovedal. — Obžalovanja vredno je, da si niso mogli gg. slovenski veleposestniki izbrati pravega kandidata. Ako bo društvo veleposestnikov na ta način vršilo svojo nalogo, je bolje, da ga ni. Zadnja volitev je res sramota za slovenske veleposestnike!

V Trstu. — Prvi kolegij mestne skupine je volil dne 9. t. m. Izvoljen je progressovec I. Acquaroli s 179 glasovi. Gino Dompieri je dobil 69, zid dr. Breiter 23 in Cambon 6 glasov. — Drugi kolegij je volil dne 11. t. m. Izvoljen je progressovec Alojzij Mazorana s 1500 glasovi proti c. kr. uradniku Pederzollju, ki je dobil 430 glasov in Kastnerju, ki je dobil 280 glasov. — Tretji kolegij je volil 13. t. m., katerega je do pretekle volilne dobe zastopal g. l. vit. Nabergoj. Izvoljen je bil zopet Lahon Poldo Mauroner z 2742 glasovi proti 2001 glasu, katere je dobil slovenski kandidat g. dr. Rybář. Da so magistratovci pri tej volitvi uporabili vsa postavna in nepostavna sredstva, o tem ni treba da pišemo, ker je samo ob sebi umevno.

V Istri je bil dne 9. t. m. izvoljen v zapadnih kmečkih občinah dr. Rizzi z 117 glasovi proti hrvatskemu kandidatu g. Mandiću, ki je dobil 96 glasov; v izhodnih kmečkih občinah pa z veliko večino g. V. Spintić. — V mestni skupini

brezobzirna sebičnost. Tudi v literaturi so pognala pod solncem liberalizma kaj čudna zelišča... In kdo piše to? Isti gosp. Fr. Drganc, ki se je smelo podpisal pod članek o darvinizmu. Torej dve duši v enem telesu!

„Jug“ ima h koncu črtice o politiki, trgovini, obrti in gospodarstvu, društvih in športu, književnosti, umetnosti in gledišču — precej široko polje, ktero hoče obdelovati. Še več pa obeta na platnicah. Da se izvrši tako obsežen program, je pač treba mnogo dušnih močij in denarja.

Po vsebini 1. številke in obečanih razpravah se lahko spozna smer novemu listu. Biti hoče pol tič pol miš, liberalen in konservativen, ustreči hoče vsem, obeta mnogo in še preveč. Mladi gospodje okoli Jugu! Le polovičarstva ne! Govorite vedno tako jasno ko o darvinizmu, da bomo vedeli, pri čem da smo. Ideje in nazori, katere podajate v svojem listu, so nasprotni in pogubni slovenskemu katoliškemu narodu. Ako ljubite res svoj narod, ljubite in branite tudi njegovo najdražjo svetinjo sv. vero. Ta nam je nedotakljiva in zato moramo svariti svoje čitatelje pred „Jugom“.

Priporočamo pa mesto njega katoliške liste in sicer „Dom in Svet“ za leposlovje in razumnikom „Katoliški Obzornik“ za znanost, ker se držita Onega, ki je pot, resnica in življenje. Kdor hoče

je bil dne 11. t. m. izvoljen dr. M. Bartoli.

Na Štajerskem. — V mari-borskem okraju je v kmečki skupini zopet izvoljen prof. Fr. Robič, ki je dobil 193 glasov proti Kresniku, ki je dobil 105 glasov. — V mestni skupini Celje je zopet izvoljen nemški kandidat Pommer s 725 proti slovenskemu kandidatu dr. Dečku, ki je dobil 642 glasov. V tej skupini so brzkone Nemci zadnjič premagali Slovence.

Na Dunaju. — V ponedeljek doe 14. t. m. so bile volitve v mestni skupini. Stranki liberalna in krščansko-socialna sta si ohranili prejšnje mandate. Razvidno pa je iz števila krščansko-socialnih volilcev, da je od zadnjih volitev njih število naraslo.

Politični pregled.

Notranje-politični položaj.

Nove državnozbornske volitve so skoro dokončane in v kratkem prinese dunajski uradni list cesarski patent, s katerim se skliče državni zbor. Listi poročajo, da je dan sklicanja državnega zbora določen na 30. jan. t. l. Ministerski predsednik dr. Koerber se je, sodeč po dosedanjem izidu državnozbornskih volitev, jako varal, ko je mislil, da privede nove volitve v državni zbor zmernejih elementov nego so bili prejšnji. Zato pa je krožila po raznih listih govorica, da Koerberjevo ministerstvo odstopi, še predno se snide državni zbor. Oficijozni listi so sicer to govorico koj dementirali, če tudi ni popolnoma izključena.

Izid državnozbornskih volitev.

— Do sobote je bilo izvoljenih 235 poslancev, in sicer: 30 Mladočehov, 39 Poljakov, 24 članov katol. ljudske stranke, 20 članov nem. ljud. stranke, 14 kršč. socialcev, 14 Schönererijancev, 9 Hrvatov, 9 opozic. Poljakov, 9 soc. demokratov, 9 nem. liberalcev, 9 Italijanov, 6 čeških agrarcev, 5 Staro-5 Mladorusinov, 5 čeških socialcev, 15 Slovencev, ter po dva „bauernbündlerja“, lib. veleposelnika, češka katolika, Srba in divjaka in 3 Rumuni.

Ruski listi vedo poročati o novi trozvezi, ki se snuje na Balkanu. V trozvezo stopijo Srbija, Bolgarija in Črnagora. Potovanje Črnogorskega princa Danila v Beograd je baje prvi korak za uresničenje te zveze. Prvi vidni znak najnovejše tripelaliance bo železnica od ruske meje preko Rumunije, Bolgarije, Srbije in Makedonije v Dulcigno ob jadranskem morju. Ruski krogi so izredno vneti za to železniško zvezo, ker bi lahko tekmovala z avstro-ogersko železnico iz Serajeva v Solun. Poleg Rusov so prijazni tej ideji umevno tudi Italijani, ki bi imeli od nje posredno korist, ter baje tudi Francozi.

Ruski car zopet bolan.

Listi poročajo, da je ruski car vnovič obolel na pljučih. Ta bolezen je baje posledica njegove zadnje bolezni. Na ruskem dvoru so v velikih skrbeh za carja.

spoznati, kaj je darvinizem in kdo je Tolstoj, naj seže po zadnjem.

Slovenski pisatelji in umetniki! Nikar se ne bojte, da bosta znanost in umetnost zašujnjena, ako se držite večno resničnih idej in načel, katere Vam podaja sv. katoliška vera. Prava vera in prava znanost si ne nasprotujeta ampak se šele podpirata, kakor uči zgodovina.

Železnica šele tedaj pride na krivo pot in v nesrečo, kadar se ne drži železnih prog.

Umetnost brez Boga je prišla v preteklem stoletju do golega, do češčenja mesa in nenravnosti; znanost brez Boga pa je postala neka neurejena skladnica preiskovanj, pridobitev, znajdeb, klasifikacij in nedognanih hipotez, ne da bi se te zlivale v harmonično celoto in se dvigale do nadnaravnega reda. Natora je odsev božjega duha in se ne da razumeti brez nadnatornega bitja, ki je vdihnil vsem stvarim življenje, red, vzajemnost, sodelovanje in stremljenje k nemu cilju.

Torej razumniki slovenski! Navzgor in ne navzdol, naprej in ne nazaj, da bo v novem stoletju povsod Jezus Kristus, Večna Resnica, živel, zmagoval in kraljeval, da bo po njem in v njem tudi naš ljubljeni narod srečen.

Vojna v južni Afriki. — Angležem prijazen dopisnik nekega nemškega avstrijskega lista piše, da je brez vsakega pomena udiranje Burov v Kaplandijo in sploh njihovo nastopanje proti Angležem v guerila-boju. Takih dogodkov da ima zgodovina bojov večjih držav zabeležiti mnogo, ki pa so vsi končali s porazom upornikov. Enaka usoda da čaka tudi Burov itd. — Soditi po dogodkih v južni Afriki pa Angleži ne morejo biti enacega mnenja, kajti nastop generala Deweta v Kaplandiji se je pojavil na tak način, da je provzročil opravičeno bojazen na vojnem ministerstvu v Londonu.

5000 Burov maršira zdaj naravnost v središče Kapa, mej potom pa so položili mnogo v angleški službi stoječih kapskih prostovoljcev. Pri Calviniji se je združilo veliko število kapskih ustašev z Buri. Na raznih krajih kakor v Richmondu, Dooruriverju itd. tabori po več sto Burov, ki hočejo operirati ob obali in na raznih važnih postojankah.

Lord Kitchener je v veliki zadregi, kajti v prvič jelo je primanjkovati njegovim vojakom živil radi obleganja Kapa po Burih, drugič so vse puške angležkih vojakov zarjavele od dežja, a novega orožja radi pretrganih prometnih zvez ne more dobiti, tretjič pa ne more dobiti tako hitro novih vojakov kakor bi jih rad.

Novice.

Slovinci, prepisite se pod mesto! Za sprejem v občinsko zvezo goriškega mesta je treba napraviti tako le prošnjo: Slavnemu mestnemu magistratu v Gorici. — Podpisani J. J. stanujoč v Gorici v ulici . . . h. št. . . . prosim da ga slavni magistrat sprejme v občinsko zvezo goriškega mesta.

Podpisani je stanoval v Gorici od do to je celih deset let, kar dokazuje priloženo potrdilo A.

Iz priloženega krstnega lista B se razvidi, da sem rojen dne 18 torej sem bil ob času, ko se je pričelo postavno desetletno priposestvovanje domovinske pravice, vže polnoleten.

Državljanstvo moje potrjuje pridjani domovinski list C.

Živel sem ves čas ob svojem brez pomoči občine

Prosim torej na podlagi § 2. domovinske postavne z dne 5. decembra 1896, da me slavni magistrat sprejme v občinsko zvezo goriškega mesta.

V Gorici, dne . . . 1901.

N. N.

Potrdilo A dá policija, ali pa gospodarji, pri katerih je kedo stanoval ali delal.

Duhovske vesti. — Č. g. Franc Pavletič, vikar v Fojani v Brdih, je nevarno obolel. Priporočamo ga sobratom v molitev.

Č. g. Alojzij Cleri, vikar v Versi, je dobil župnijo Št. Peter ob Soči.

Imenovanje. Minister za uk in bogočastje je imenoval učitelja in voditelja meščanske šole v Gorici gosp. Avgusta Zurmanna začasnim nadzornikom za ital. ljudske šole v goriškem mestu in v okolici.

— Davkar Hugon Dejak in davčni preglednik Matija Bastianutti imenovana sta glavnima davčnima preglednikoma na Primorskem.

Tečaj za odraslene v krojenju in šivanju vrhne ženske obleke, ter v umetnem vezenji in belem šivanju se prične v „Šolskem domu“ s pričetkom februarja t. l. Učilo se bode po 2krat v tednu od 10.—12. ure dopoldne. Kedor se želi udeležiti enega navedenih tečajev, naj se oglasi do konca t. m. pri strokovnih gospodičnih učiteljicah, ali pri vodstvu šole v „Šolskem domu“.

Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštному uradu v Dekani (III. razred 6. stopinja), okrajno glavarstvo Koper, je razpisano proti pogodbi in kaveiji 400 K. Letna plača 350 K, uradni pavšal 90 K in letni pavšal 504 K za vzdržavo na dan enkratne pešne zveze med Koprom in Dekani ter za lokalno dostavljanje poštinih pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

Državnozbornska volitev — za kmečke občine v Gorici. Kakor v V. kuriji, posrečilo se je našim takozvanim „naprednim“ nasprotnikom med našimi volilnimi možmi dobiti tudi v IV. volilni

skupini nekoliko škarijotov. Ali so bili ti plačani s srebrnjaki, ali pa s čem drugem, to nam ni znano, le toliko je res, da niso brez vsakega odplačila na tako nesramen način izdali svojih prvotnih volilcev, ki so jih volili na naš program. In vsled tega je prišlo, da je dobil naprednjaški kandidat 142 glasov, naš pa le 139.

Po izkazih, katere je priobčevala „Soča“ o volilnem gibanju na Goriškem, je bilo voljenih v skupini kmečkih občin na naš program in sicer v goriški okolič, v Kanalskem in Ajdovskem okraju 90 volilnih mož, na Tolminskem in Cerkljanskem 30, na Bovškem 3, na Krasu, namreč v Sežanskem okraju pa 26. skupaj torej 149 slovenskih volilnih mož; na program „narodno-napredne“ stranke, pa je bilo voljenih po izkazih o volilnem gibanju iste „Soče“, le 137 slovenskih volilnih mož. Ostalih 5 volilnih mož pripada Furlanom v Ločniku. Med onimi 137 volilnimi možmi pa so bili tudi taki, katere je „Soča“ pristevala sebi in ki so bili izvoljeni v nekih občinah, kjer ni bilo nikakega strankarskega boja in so se volitve vršile po stari navadi samo za to, ker so se morale izvršiti. No in o takih volilnih možeh so nam zatrjevali naši zaupni možje, da jih „Soča“ po vsej krivici šteje v svoje vrste, ter da bodo na vsak način tudi z nami glasovali. Poleg teh občin, kjer se je volilo brez vsakega strankarskega boja, so pa bile nekatere občine, kjer so se vršile prvotne volitve sicer v znamenju boja, ali ta boj je bil naperjen le proti posameznim osebam v takih občinah, ki so veljale kot naši pristasi, nikakor pa ne proti dr. Gregorčiču, kakor so izpovedovali sami izvoljeni volilni možje. K 12 glasovom večine torej, katere nam je „Soča“ v svojih izkazih o volilnem gibanju na Goriškem sama priznala, pristevali smo tudi glasove volilnih mož iz občin, kjer so se vršile volitve, kakor smo jih ravnokar opisali in o katerih so nam naši zaupniki poročali, da bodo gotovo z nami glasovali, še kakih 8–9 glasov, — tako, da bi znašala naša večina nad 20 glasov, ako bi vsi ti volilni možje ostali poštteni in zvesti svojim prvotnim volilcem.

Ze zgorej smo navedli torej število volilnih mož, katere nam je „Soča“ sama priznala kot naše. Vsled korupcije pa in podkupila je glasovalo za našega kandidata v Gorici mesto 90 volilnih mož, le 86; v Tolminu glasovalo jih je mesto 30, le 26, (eden od naših je bil po boleznih zadržan, trije pa so vsled korupcije glasovali za nasprotnega kandidata); v Bovecu je glasoval od treh po „Soči“ na naš program izvoljenih mož samo eden za našega kandidata, a dva je nasprotna stranka, — seveda na „pošten“ način — pridobila za se. No in tako „zmago“ praznuje „narodno-napredna“ stranka kot nekaj častnega za — „napredno“ idejo!

Mi se temu seveda ne čudimo, ker nismo smatrali „napredne“ ideje naših „naprednjakov“ nikdar za kaj poštenega. „Napredna ideja“, katero je začelo širiti par goriških koristolovcev med našim slovenskim ljudstvom, ne obstoja v ničem drugem, nego v širjenju korupcije in demoralizacije, kajti ti ljudje so prepričani, da šele takrat pride prava žetev za koristolovce med našim ljudstvom, kadar je popolnoma demoralizujejo, kadar uničijo v njem vsak pošten čut in kadar zatró v njem vso značajnost. In ker se jim je posrečilo, doseči pri zadnjih državnozbornskih volitvah nekoliko uspehov, s tem namreč, da so podkupili nekaj naših volilnih mož, slavijo oni to svojo „zmago“, mesto da bi se je — sramovali!

Večina našega slovenskega ljudstva pa, ki je pri prvotnih volitvah stavila svoje zaupanje na take neznačajneže, na ljudi, ki so je tako grdo osleparili, pazi naj prihodnjič dobro, komu da zaupa in koga da si izbira za volilnega moža.

One pa, ki so naše pošteno ljudstvo tako grdo izdali, naj si dobro zapomni in pri vsaki priliki pokaže s prstom nanje rekoč: glejte jih, to so izdajalci, čuvajte se jih povsod, ogibajte se jih!

Padec dekana Zanettija. — Da ni bil izvoljen furlanskim poslancem dekan Zanetti, je bila največ kriva neednost med duhovščino. O tem pišejo zdaj vsi italijanski listi, kateri ostro obsojajo zlasti list „Popolo“, ki ni imel

besedice za dekana Zanettija. „Popolo“ se izgovarja, da se ne bavi s politikom.

Nam je žal, da je v Furlaniji zmagal liberalci!

Kompromis mej liberalci. „L'Eco del Litorale“ piše dne 9. jan. t. l. sledeče: „Veniamo a risapere che venne fatto un compromesso tra i liberali italiani e gli sloveni, chi si astengono da votare quattro del Collio, che avrebbero votato per Zanetti; e si astengono dal voto altre tanti da Lucinico“. Po naše: Zvedeli smo, da se je sklenil mej italijanskimi in slovenskimi liberalci kompromis, vsled kojega se zdržuje volitve štiri mož iz Brd, ki bi oddali glas Zanettiju, ravno toliko se jih bo zdržalo volitve iz Ločnika“.

Dne 11. jan. pa objavlja izjavo iz Furlanije, ki se glasi: „Pubblicate pure che i tre fiduciari di Brazzano e i due di Dolegna votarono a Gradisca per Tuma per ordine dell' „Unione“. — To je: Le razglasite, da tri volilni možje iz Bracana in dva iz Dolenje so oddali svoj glas v Gradški Tumu po ukazu društva „Unione“! — Brez komentarja!

„Politikujoči duhovni.“ Če duhovnik uči, kar ni po mislih liberalcem pa tudi duhovnik „politikuje“. S tem menijo, da bodo zaprli usta duhovnikom, katerim mora biti resnica sveta nad vse — ne glede na to, je li „Soči“ prav ali ne. Zagnala se je nedavno „Soča“ v sv. misijon v Gorici in v druge po deželi, „češ misijonarji politikujejo“. Svoj napad pa tako zaključuje: „Proti takim rokovernjačem bo treba res drugače nastopiti! Ali doslej ni paragrafov za take vrste bojkotov od farovške strani? Ako ga ni, bo treba skrbeti da se napravi! Napočilo je novo stoletje! Zakoni... morejo veljati tudi za politikujoče sleparje v črnih suknjah in kutah.“ To so torej, — čuj slovensko ljudstvo — duhovniki in misijonarji! — V štev. 7 priobčuje notico o „politikujočih kapucinih“, zato ker kapucini niso za „Sočo“. Obsodila je nedavno ljubljanskega škofa, poprej vže škofa Napotnika, v zadnjih številkah pa obsoja našega kardinala češ, da vsi „politikujejo“. Kmalu bo rekla „Soča“: vsi škofje politikujejo in tudi papež. In res je dr. Tuma pri neki priliki obsodil tudi našega sv. Očeta češ, da „politikuje“.

Tako bo kmalu prišlo, da bo vsa sv. cerkev v svetim Očetom v zmoti ker „politikuje“, samo Gaberšček in Tuma bosta potem — ne — zmotljiva.

Korak naprej je storila „Soča“ po prvem osleparjenem vspehu pri volitvah. Poprej je vedno trdila, da spoštuje duhovščino na sploh, da le „nevredne“ šiba. S tem je vlovila precej kalinov. Prišel je čas, da stopi dalje v svojem srdcu do duhovščine. Začela je vzdigati svoj cepec po duhovščini na sploh. Tako piše dne 12. jan.: „Trditev „Soče“, da duhovščina izsesava od pamtikev ubogega kmeta od rojstva do smrti, nas uči zgodovina(?) ih vidljiv dokaz je „mrtva roka“.

Torej „Soča“ z nova očita celemu duhovskemu stanu — oduševstvo.

Dne 15. jan. piše: „Posveščenci imajo glede volitev vse polno grehov in celo tolovajstva na vesti. Skazali so se v najslabši luči! Le pred svojim pragom naj pometajo, in kadar bo tam vse čisto, naj gredo drugam! Tam pa ne bo čisto — nikdar, kasta ni vnela za pravo čistoto!“

V isti številki pa beremo: „Krajnim šolskim svetom za predsednika imenovati duhovnika je anomalija... Tudi za demoralizovalno uplivanje na šolskem polju — je itd. jako nevarno imenovati za predsednika kraja im šolskim svetom nuncce“.

Dalje v istem članku daje parolo svojim somišljenikom: „Politikujoči nunci ne sodijo v krajne šolske svete in sploh nikamor v naše zastope! Pozor na to stran za bodočnost!“ Klic „proč z nevrednimi“, je spremenila v „proč s črno suknjo!“...

Slovensko ljudstvo, če pojdeš za to liberalno druhaljo — boš kmalu smelo gledati na svojih tleh — le razvaline katoliškega prepričanja! — I.

Zloraba spovednice. — „Soča“ zopet udrha po spovednikih. V b. št. t. l. pripoveduje, kako si je neki spovednik prizadeval o sv. misijonu v Gorici spreobrniti neko napredno „damo“ ter nagovarjal, naj bi ona tudi naprednega soproga „spreobračala“. Nato pa

je „dama“ razjarjena zapustila spovednico. —

No, v čem se je pa pregrešil dotični spovednik? Ali ni bila dolžnost opomniti „damo“, da je liberalizem greh in da si mora prizadevati pregovarjati tudi moža? Ako se je „dama“ radi tega razjezila, je pokazala, da ni bila pripravljena za spoved.

In zopet udriha „Soča“ po nekem spovedniku v gorah, ker je v spovednici prepovedoval „Sočo“ in „Primorca“. Mi pa pravimo, da je dotični spovednik vršil le svojo dolžnost, kajti kar ta dva lista počenjata, presega vse židovske liste! V nobenem židovskem listu se sv. vera, Kristusova duhovščina in celo škofje bolj ne napadajo, kakor v „Soči“. Take liste čitati ali jih celo za naročevanjem podpirati je greh v pravem pomenu besede.

Po volitvi 3. jan. v Tolminu
Droženski župan je volil dr. Gregorčiča. Ves generalni štab kobarijski je bil takrat v Tolminu kupovat „prodanih duš“ za Tumo. Po 1. volitvi so župana napali kot stekli psi, da se je moral ubogi mož umakniti.

Popoldne je istotako volil dr. Greg. Ob 4. se je odpeljal domov. Tolminski „mob“ mu je žvižgal. Enako volilec preč. g. vikarju Nemcu. Ista osoda je čakala tudi preč. g. vik. borjanskega. A on — stari Avčič — jim se je izmuznil. — Mimo! — V Kobaridu dospe onega večera telegram, da je zmagal Gregorčič. — Dotični adresat prebere, vrže telegram na tla s kletvico: „Da hudič vse poberil!“ Pride k njemu v krčmo nar. napr. učitelj veselec se svoje zmage (češ, da je Tumova). A ni našel milosti pri svojem gospodu, ki je bil ravno dobil omenjeni telegram o naši zmagi. Tako je moral ubogi narodno napredni učitelj na tleh ležeči telegram pobrati — in sam po Kobaridu raznašati tužno vest, da je Tuma v Gorici — da ga „mai“ ne bode na Dunaj!

— Mimo! — Najhujši razgrajaci narodno-napredni so pa v Starem selu pri Kobaridu; namazali so tamkaj podžupanu, ker je bil tako mož, da je volil dr. Greg. (oziroma pri 1. volitvah v Kredu naše može) hišo i poštno tržnico z onim blagom, katerega kmet najbolj potrebuje ob setvi za dobro letino. Kako so ti naprednjaki krulili okoli župnišča — tega niti ne omenjamo. In vendar je tamošnji g. kurat pri njih vže en cel človeški rod.

— Mimo! — Staroselski krčmar se je tudi zarotil, da porabi, če treba tudi 300 gold., da prežene borjanskega „farja“. Mi pa pravimo, da naj porabi one sto sam za-se.

Krvavo jih sam potrebuje! On ima samo moč in oblast pijance predstavljati iz svoje hiše na hladno. Dušne pastirje prestavlja pa do sedaj i tudi za naprej le — škof.

Iz Cerkna. V odgovor „Sočinemu“ dopisniku in v pojasnilo vsem blagovolite sprejeti sledeče vrstice. Brca sem, brca tja, pa dam malo odduška svojemu narodno naprednemu srdcu, pa osmešim malo naše nuncce, spodkopljem jim vsaj nekaj vpliva pri Cerklijanih, oblatim jih pred svetom, tako si je mislil naš prijatelj. Sočin dopisnik, ko je krpučal svoje laži, katerim pač ni bilo treba še Gabrščekovega likanja in piljenja, bile so vže prišedše izpod rok prvega mojstra godne za umazane Sočine predale. Čujmo torej! Najprej trdi dopisnik, da so bili i cerkljanski klerikalci pripravljeni izdati narod in voliti Italijana, če bi bilo prišlo do ožje volitve mej tem in dr. Tumo. Tako pravi, se je izrazil volilni mož — klerikalec.

Prva laž. Cerkljanski volilci ne poznajo moža, ki bi se bil tako izjavil. Nasprotno je pa lahko čital Sočin dopisnik v „Gorici“ dopis iz Cerkna, ki je izjavil, da so cerkljanski volilni možje — dasi klerikalci — vedno pripravljene voliti raje liberalnega Slovenca kot liberalnega Laha. Nasprotno pričajo lahko i volilni možje se št. Viške gore, torej naši nasprotniki — da so se izrekli po prvi volitvi v jutru volilni možje Gregorčičevi in sicer vsi, da bo pač popoldne le enoglasna volitev bodisi Gregorčiča ali Tume, ker so tudi vsi pričakovali ožje volitve mej enim teh dveh in Italijanom. — Nadalje imenuje cerkljanske naprednjake zaspane in podtika njih malomarnosti tukajšnje večino za Gregorčiča. Uzrokov te zaspanosti in malomarnosti pa noče imenovati, boječ se pač zameriti se še njim, pri katerih je komaj zadobil nekaj kredita. Zakaj ne navede vse resnice — resnicoljubitelj?!

Bal se je pač, da izgubi še pri njih ono malce kredita, katerega je zadobil v najnovejšem času se svojo politiko! A zato se zadere tem huje nad klerikalce. Začne z nadnuncem. Pove nam, kako so bile gotovo z nadnuncem željo nekaj tednov pred volitvami zelo pogosto maše po podružnicah, med tem, ko se drugače naši nunci le neradi potrudijo maševati v podružnico.

Druga laž! Naj navede gospod dopisnik le en slučaj, v katerem bi se bil branil kateri izmed nuncce in bi ne bil šel maševati v podružnico, če je bila od tam sv. maša naročena. Kot priče so vsi podružničarji, da se je vselej pri njih opravila sv. maša, če je bilo le mogoče. Tako je resnica in — mirna Bosna!

Nadalje se spravi g. dopisnik na besede, katere podtika g. dekanu, da jih je govoril raz prižnice in navaja sledeče: „Pridite v obilnem številu na volišče, da zmagamo te brezverne ljudi.“

Tretja laž! G. dekan je res povabil v cerkvi vse, naj pridejo voliti in rekel, da se tu ne gre za domačo stranko, ampak za poslance v državnem zboru in da moramo gledati na to, da si volimo kot poslance može katoliškega mišljenja, ne pa brezvercev ali liberalcev. Iz besedij dekanovih ni sklepal nihče, da je imenoval g. dekan katerega Cerkljana brezverca, kakor pravi to dopisnik, katerega pa najbrž v cerkvi tedaj še bilo ni, ker misli, da se je to zgodilo med pridigo in ob enem očita g. dekanu, da hodi vedno nepripravljen na prižnico. Zlobni namen dopisnikov je jasen. Našuntati hoče puštene Cerkljane, katerim ni nihče očital brezverstva, proti nuncem, posebno pa proti g. dekanu, češ tako vas „šimfajo“. Kar se tiče očitanja g. dekanu, da hodi nepripravljen na prižnico, svetujemo le g. dopisniku, naj le on spolnuje tako vestno svoje dolžnosti kakor g. dekan svoje duhovniške in imel bo tudi on več ugleda pri belih in črnih, kakor ga ima morda sedaj. Nadalje trdi g. dopisnik da se pritožuje g. dekan čez preslabo plačo v Cerknem.

Četrta laž! G. dekan se ni pritoževal proti nobenemu in se tudi ne bo pritoževal, če mu tudi g. dopisnik odreče svojo biro in ofer. Pa tudi mlekarici bi g. dopisnikova bira in ofer malo pomagala. Kaj ima pa mlekarica opraviti z volitvami! Seveda, narodno napredno je to, da se udari tudi po mlekarici, ker je ista kmečka zadruga. — Pribito je, nadaljuje Sočin dopisnik, da je vkljub vsemu pritisku volilo le 100 mož klerikalno in bi bili lahko zmagali naprednjaki, če bi se bili le združili.

Peta laž! Pribito je, pravimo pa mi, da se naprednjaki niso upali na volišče, ker so se zavedali svoje žalostne manjšine in pa ker se med tistimi ni bilo pravega prepričanja, da je njih stvar dobra, in da bi bili morali voliti, če tudi bi propadli. Pribito je, da je velika večina Cerkljanov bila za Gregorčiča. Pribito je, da so agitirali, sicer pa le bolj skrivno in zahrbtno tudi nar. naprednjaki mej Cerkljani, a da niso omajali nobenemu prepričanja, tudi oni agitator ne, ki je morda v ozki zvezi z dopisom in ki je pa uže tudi poprej obupoval nad Cerkljani in jih imenoval bedake, ki verujejo in zaupajo samo duhovnikom. Pribito je slednjič, da bi v slučaju potrebe prišlo toliko volilcev Gregorčičevih na volišče, da bi porazili nasprotnike, in da se mnogi niso udeležili volitve le zato, ker so vedeli, da jih ni treba. Zato pač odveče dopisnik samega sebe in se nekatere so-bojevnike političnega greha, saj je imel dobro voljo. Rad bi „Sočin“ dopisnik spregovoril še kaj o hranilnici in mlekarici in o marsičem, kar ni tako, kakor bi moralo biti. Dobro začne naj pometati najprej pred svojim pragom, imel bode tvarine za več dopisov, bolj utemeljenih in resničnih kot je bil ta v „Soči“, potem naj se pa spravi nad druge. K koncu svojega laži dopisa nam pa slika „Sočin“ dopisnik še kot pikantnost, ki ne sme izostati, zmage pijana, plešoča kaplančka. Le škoda, da je tudi ta novica, sicer pikantna a zopet zlagana.

Šesta laž. Ako trdi dopisnik, da je videl kaplanske suknjice frčati po zraku, imenujemo njega in vsakega, ki to trdi z njim, lažnika in sicer javno in očitno, in ne samo na uho temu ali onemu. Morala je biti pač le turobno zelena jeza dopisnikova kriva, da se je tako motil. Priče so na razpologo. Toliko v odgovor na 7. januarja „Soči“ poslana laž!

Iz Ribemberga. — Nekaj zanimivega imam vam naznaniti. Kakor blisk

raznesla se je po naši občini med liberalci vest o zmagi g. Oskarja Gabršček. To so Vam letali okoli kot brez glave agitatorji omenjene stranke ter vabili pristase svoje k skupni veselici. Na večer pa so se razšli zopet vsak v svojo vas ter tam beračili za smodnik, kar so tudi dobili, da so drugi dan dali si odduška. Kričali in upili so kot zveri ter pijani celo noč streljali tudi pod okni klerikalcev (kakor nas imenujejo), da so se toliko bolj osmešili. O surova brez-značajna naprednost! To Vam bodo njihovi otroci omikani, ponižni, dobrohotni, sploh napredni, ali v samem slabem. — V največjem veselju tudi brez čudeža ni ostalo.

Nekdo je šel v Ajdovščino smodnika kupovat in ga tudi pošteno plačal, spravil ter nesel v veliki skrb, da bi se mu na poti ne užgal. Ko ga domov prinese, ga nabijači topičev že težko pričakujejo. Slastno planejo po štoku, da bi hitreje oznanil, da tudi oni niso zadnji v naprednosti. Pa kaj se zgodi? Odprejo zavitek in glej smodnik se spremeni v feco ali kvas po domače... O kako so bili ti omikanci po tem presenečeni! Kaj ne, g. urednik, da to so prebrisani, ker ne vedo, kaj se jim v prodajalnicah v papir zavija, ali smodnik ali feco. Pa ne mislite, da je takih slučajev pri nas malo! Kaj še! Ako bi Vam hotel popisati vse neumnosti, ki so se godile samo tisti dan, ne bi Vi mogli na cellem „Pr. Listu“ vsega objaviti. Z Bogom!

O pazovalec.

Iz vipavske doline. — Prišel sem v neko vas na Vipavskem. Stopim v neko gostilno. Slišim, kako gospodar in gospodinja tožita čez mladino, da se posmehuje molitvi, da nima nobenega strahu božjega, da je vse zdivjano. Sodila sta, da se v cerkvi dela premalo. Iz nadaljnjega govora pa spoznam, kje je pravi vir pohujšanja. V vasi, pravita, je bralno društvo. Vpisani so večinoma mladeniči. Kakšne časnike pa berejo? vprašam. „Sočo“ in „Primorca“, glasilo se je. „No, če mladenič bere te časnike“, sem rekel, „ne bo poslušal duhovnika.“

Kdo je največji pohujšljivec v občini? Na to vprašanje so odgovorile volitve. Liberalci so našli dobra tla tam v tistih občinah, kamor zahajata „Soča“ in „Primorca“, zlasti, kjer je kako bralno društvo spridilo mladino. Kjer ni liberalnih časnikov, ni bilo boja pri volitvah; vsi so bili edini za „Sloginega“ kandidata. Protiverski časniki so torej volkovi med čredo. Kdor ljubi svojo čredo, jih bo preganjal, bodisi v družini, v krčmah ali društvih. Naročil pa bo dobre.

Ali je potrebno dandanes časnike brati? Dobri časniki so neizogibno potrebni, da branijo resnico in jo zagovarjajo nasproti brezverskim. A tudi iz družega ozira. Naše dni ima vsak politične pravice. Teh pa ne bo poznal, ako jih bo rabil v škodo sebi, narodu in sv. veri, ako se ne pouči o političnih bojih. Zato smo videli v zadnjih volitvah, da so se dali zapeljati od liberalcev tudi dobri katoličanje, ker ne vedo nič o pomenu volitev, ne o liberalnih agitatorjih. Taki pa, ki beró katoliške časnike, so bili neomahljivi.

S Tominskega. (Popravek). Dne 9. t. m. je novoizvoljeni poslanec g. Oskar Gabršček telegrafiral „Soči“: Kvišku srca! Živela napredna ideja itd. Ej, sem nehotе vzkliknil, je že zopet vnesel imel Gabršček ali pa telegrafični skrateljček svoje kremplje. G. Oskar je premožki, da bi javno lagal. — Mimo grede omenim, da se patenta za figamoztvo dobi pri županskemu uradu pri sv. Luciji.

G. Oskar je gotovo pri sestavi telegrama zapisal: živela cestna ideja, ne pa napredna ideja. Torej: „živela cestna ideja“, ker ta je pomagala kandidatu do zmage.

G. Oskar dobro vé, da bi on danes, ko bi ne bil slučajno predsednik cestnega odbora, z dr. Tumo prepeval jeremijado o „propalem kandidatu“.

Upam, da bo s tem popravkom vstrojeno javnosti, najbolj pa g. Oskarju samemu, ker on zdaj gotovo nima časa, da bi „Sočo“ popravljal.

Komen. Tako blagega učitelja, kakor je naš g. Anton Leban nima cel svet. Poslal je — kakor piše v „Soči“ št. 148 m. l. 2 K za Živeca, pomilovaje ga, da je izgubil — oko in to spomnivši se lepih besed iz „Katekizma“: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“ To bi bil pa storil tudi, če bi bil Živec

Mongolec, Etiopcec ali Malajec, kajti v tej zadevi njegovo rahlo srce ne pozna strankarstva.

Odpušite nam g. Leban, ker nismo vedeli, da imate tako blago in usmiljeno srce. Če ste dali iz golega usmiljenja za Živeca 2 K, smemo po pravici sklepati, da ste dali za vboje kitajske krščanske družine, ki so v poslednjem času trpele mučeniško trpljenje, desetake, in to iz golega usmiljenja. Le tako naprej, vi pravi in vzgledni učitelj!

Vprašate nas, kateri učitelj je govoril ljudstvu: „Ne volite s farji, ker vas bodo obesili.“ Pravite, da si kaj takega ne morete niti misliti. No, vi si marsičesa ne morete misliti, ker imate preblago srce. Sicer pa je učitelj, kateri očitno v „Soči“ dopisuje, kateri očitno kaže svojo sorodnost s „Sočinimi“ divjaki, zmožen še hujše reči govoriti. „Povej mi s kom hodiš in povem ti, kdo si.“

Pravite, da vi spoštujete prave in vzgledne duhovnike. Nato vam rečemo, da tudi mi spoštujemo prave in vzgledne učitelje, med katere pa ne prištevamo njih, ki očitno v „Soči“ dopisujejo in očitno agitirajo za „Sočino“ divjo stranko.

Zapotok. — Ne vem, ali si dobil, dragi „Primorski list“, od tu kedaj vže kak dopis. Pa saj ni čudno, ločeni smo skoraj od celega sveta, ker nimamo cest. Naša uboga Idrijska dolina je zelo zapuščena in vendar si je upal prvak narodno-napredne (prav: brezverske) stranke zadržati v deželnem odboru skozi 6 mesecev vse akte, ki zadevajo našo cesto! In tak naj nam bo ljudski poslanec?!

Tudi tukaj je bilo pretekli teden zelo mrzlo. Idrija je zamrznila čez in čez. Bilo je zjutraj 10 stopinj R. pod ničlo, da je vsaka kapljica zamrznila, hitro ko je padla na tla. Ali sedaj je boljše. 11. januarja imeli smo ob 1. pop. 19 stop. nad ničlo. Tróbertice so tudi vže poguale, ali zima jih je umorila.

Naša cerkev je dobila novo lestenco (lušter), ki stane 149 K. Tudi tu smo imeli na Silvestrov večer o polnoči mašo. Ljudstva je bila cerkev polna, ki je privrelo od vseh krajev in se poklonilo Kristusu.

Prejšnjo soboto mislil je ubogi Beneški Slovenec, da ponese petrolej kot kontrabant čez Idrijo. Ali groza, ravno v vodi ga zasacita 2 financa in petrolej mu je šel po Idriji. Namesto da bi luč gledal, pa gleda temo, pa ne tisto Goriško.

Staroselo pri Kobaridu. Tukaj imamo agenta za „Primorca“, ta je „Jaku sin Drejca“. Tri posestnike je posilil za naročbo „Primorca“. Vsi trije imajo eno kravo, agent nima pa nobene. G. Gabršček bi boljše storil, da bi jim poslal molzno kravo, kakor pa „Primorca“. „Jaku sin Drejca“ je namignil na sveti Božič, da bo držal „ofer“. Njegovi podrepniki so mu obljubili, pa se vendar ni posrečilo.

Mladi Mešela in „Jaku sin“ pretita, da nam vzameta poštno nabiralnico v Starem selu. To pa govorita le pri rebulci, kjer se jima dobro godi. Mladi Mešela je „fural“, dokler je imel mošnjo očetovo, v Trst, potem do Gorice, zdaj pa malo več do Volč. Vemo, vemo, mož hira na živcih!

Po volitvi v veleposestvu dne 14. t. m. je bila zvečer po mestu godba z ognjegasci, ki so nosili baklje ter z najetimi mladeniči, ki so nosili mestne zastave. Peli so razne izzivajoče pesmi in kričali „evviva Pajer“ z raznoterimi pristavki, kakor so se naučili od slovenskih narodnih naprednjakov dne 3. t. m. Žalilo nas je laško izzivanje, toda izzivanje slovenskih naprednjakov v laškem jeziku nas je še bolj žalilo.

Opomin g. Ivanu Dekleva, kot predsedniku „Trgovsko-obrtne zadruge“ v Gorici. Opozarjamo Vas, da „Soča“ je začela z nova napadati in sramotiti „Centralno Posojilnico“ — proti znamenemu dogovoru obeh strank. Vedite torej, da se bomo branili in da se pri tem onega dogovora ne bomo držali, če bo glasilo Vaše stranke napadalo in grdilo naše denarne zavode. Svobodno Vam, svobodno tudi nam.

Uredništvo „Prim. Lista“.

Darovi za Živeca. „Soča“ in njen sinček „Prismoje nee“ se jezita, ker smo očitali, da bi moralo biti v „Soči“

št. 149. izkazanih za ubogega Živca 45 K 10 v. in ne 39 K 10 v. Mi ostajemo pri svoji trditvi. Gospodje okoli „Soče“ naj le bodo bolj natančni!

Tudi v št. 7. t. l. ni vse izkazano! „Soča“ pravi, da je dala R. R. na D. rojakinja naprednega mišljenja kron 208 „za ubogega Živca, katerega so steple faršarske barabe“.

Pozor, ubogi Živec! Gospa, ki ima tako plemenito srce, gotovo ni dala samo 2 K in 8 v. ampak veliko več!

Račun je pogrešen. Upamo da bodo gg. okoli „Soče“ pogrešek popravili ali pa g. Živcu še 6 K pošlali.

Iz St. Petra. — V nedeljo dne 6. t. m. imelo je katoliško slovensko bralno in pevsko društvo svoj redni občni zbor. Predsednik g. I. Mervic pozdravi navzoče zborovalce, katerih se je zbralo ravno polovica. V svojem govoru omenja med drugim, da je društvo pretečeno leto nekako spalo, razum tombole ni privedlo nobene veselice, a to radi tega, ker ni moglo dobiti primerne prostora. K sklepu izraža govornik upanje, da se društvo to leto bolj oživi, ker bo imelo tukajšnje kmet. društvo veliko in lepo dvorano na razpolago. Pri razgovoru o časnikih se je na predlog g. Fr. Blažica sklenilo, da se „Soča“ radi ostudnih napadov na sv. vero in kat. duhovščino ne narači več. — Ker dosedanji predsednik ni več hotel izvolitve sprejeti, je bil predsednikom izvoljen g. I. Merzek, odbornikom pa gg. I. Mervic kot podpredsednik, P. Zakrajšek kot tajnik, Fr. Blažica kot blagajničar in Mat. Lavrenčič kot pevovodja. Dal Bog, da bi se društvo res oživilo ter dosegalo svoj namen!

Dne 13. t. m. pa, malo pred 11. uro po noči, slavili so naši „naprednjaki“ svojo „zmago“. Nekaj pijanih šempeterskih „naprednjakov“ ali prav za prav barab, združenih menda z nekaterimi goriškimi fakini, se je pridrilo po cesti na sredi vasi, kjer so po svoji stari navadi kazali svoje „naprednjaštvo“. Prizor je bil menda isti, kakor na dan izvolitve dr. Gregorčiča v Gorici. Da tudi „marameo“ ni manjkal, se lahko ume, ako se pomisli, da so bili to Gabrščekovi učenci. Radovedni smo le, če so šempeterske „naprednjaške glave“ kaj pomiselnost na svoje verne ovčice, pardon, kozličke, ki na tako ftn način kažejo „naprednjaško“ svobodoljubnost in oliko!

Iz Rihemberga dne 7. jan. 1901. Danes teden smo spremili k pogrebu ljubljene tovariša Anton Lična iz Preserij, ki je bil 20 let pevec. Zapustil je udovo in nedorasle otročiče. Družina je izgubila pridnega gospodarja in očeta v najlepši dobi (41 let). S solznimi očmi in žalostnim srcem smo mu zapeli v slovo: „Nad zvezdami“ in „Jamica tiha“. V miru počivaj, dragi, ki si nam bil tovariš in prijatelj, dokler se zopet ne združimo onstran groba! Pevec.

Iz Skrilj. Dne 2. januarja t. l. spremili smo k večnemu počitku dne 31. dec. p. l. umrlo Marijo Rustja roj. Zgonik iz Dabrovelj. Blaga pokojnica bila je stara 78 let; v srečnem zakonu je živela 58½ let. Žal, da ji Bog ni dal doživeti še kratke dobe 1½ let, ko je imela praznovati diamantno poroko, katere se je posebno veselil sedaj po njej žalujoči soprog; živila sta v najlepši složnosti in ljubezni. A ne samo v domačem krogu, ampak tudi v celem soseski bila je znana kot dobra mati, skrbna gospodinja ter usmiljena dobrotnica potrebnim. Kdor je potreboval pomoči, tolažbe, sveta zatekel se je k dobri „materi“ in ona mu je pomagala, če je le mogla. Kako je bila obče priljubljena, kazal je pogrebni sprevod, kakoršnega niso videli Skrilje uže več let. Poleg treh gg. duhovnikov, prihiteli so od blizu in daleč sorodniki, prijatelji, znanci, da skažejo rajni zadnjo čast; na čelu jim šolska mladina sé svojo učiteljico. Naj v miru počiva draga mamica!

Pokojnica bila je mati gospoda Josipa Rustja, e. k. gozdnega nadzornika v Motovunu ter gospe Terezije Logarjeve na Opčinah.

Devin. V nedeljo 13. t. m. po prvi maši prišel je v cerkev sv. Ivana Krst. pri Devinu neznan tujec, baje nek Lah, odtrgal od zida škrinjico za milodare, jo razbil in odnesel, kar je dobil v nji. Nekaj novcev je pustil še po tleh. Cerkev je bolj osamljena, zato treba več pozornosti! —

Isto nedeljo po noči dogodila se je nesreča na železnični črti blizu postaje

Bivij, kjer je vlak povozil vojaka Franca Gabrovca, 23 letnega iz Vižovelj, ko je šel po tiru na postajo. Našli so ga mrtvega.

Vipavska dolina je pridelala lani izvrstno kapljico. Cena belemu vinu je zdaj od 15 do 18 gld. hl. — Želeti bi bilo le, da bi se več kupcev oglasilo. Nesrečna vinska klavzula!

„Narodna tiskarna“ v Gorici išče upravitelja za list „Gorica“. Plača po dogovoru. Oglasiti se treba do 27. t. m.

„Hijada“ se dobiva v „Narodni tiskarni“ in pri kujgotržcu Pallich-u na Travniku, mehko vezana po 1 K 40 v. v platno vezana po 2 K.

Naša društva.

Za „Alojzijevišče“. — Preč. g. Ant. Cibič 10 K; preč. g. Jož. Golob 20 K; preč. g. Jan. Jarec 10 K v spomin vrlim sošolcu, izglednemu a prezgodaj umrlemu M. Avianu; preč. g. Jan. Leben 10 K; vlč. g. Jož. Ličan 10 K; preč. g. Jož. Mašera 20 K; preč. Ant. Pahor 20 K; vlč. g. Pr. Zakrajšek 3 K; duhovnik iz okolice 8 K; g. Fr. Zuchiat 10 K; neimenovana gospa 10 K; preč. g. Alf. Poljšak 10 K; preč. gosp. Iv. Kolavčič 20 K; sl. obč. Solkan 76 K; visokor. g. Iv. pl. Grimmer 10 K; g. Božidar Vesel 25 K.

Lepa hvala! Bog povrni!

Za kratek čas.

Kaj se narodno-naprednim agitatorjem lahko ne pripeti? — Po Ljubljani se pripoveduje zanimivo dogodbo o agitatorju Baragi. Baraga bil je poln vinskega veselja in kot dober človek je skrbel, da tudi njegov lijakar, s katerim se je vozil, ni bil brez tega. Tako sta lijakar in Baraga privozila v bližino realke, kjer lijakar Žargi menda ni razločil pred seboj jarka ter je voz priropotal ob izkopini s toliko silo, da je lijakar dobil na obrazu par udarcev, konji so se pa splašili in — ušli z Barago. Ljudje niso vedeli, ali so se bolj splašili konji, ali Baraga. K sreči volivci nimajo te lastnosti, da bi se z Barago vozili na volišče, in tako je v silnem diru tresel se v vozu Baraga sam. V „Zvezdi“ so usmiljeni ljudje ustavili konja. Baraga menda toliko še pri nobenih volitvah ni trpel.

Tutti frutti! — Zopet je prišel zaželjeni čas „domačih svečanosti“. V tem času pošiljajo kmetje, ki so ravno zaklali svojim sosedom v „pokušnjo“ razno svinjino.

To prelepo navado je hotela „Soča“ posnemati in je po dolgem času zopet začela razpošiljati svojim naročnikom tutti frutti.

Mlin

z 2 kolesoma in stopami, potem hišno in gospodarsko poslopje in pa zraven kakih 10 oral sveta, — vse na dobrem kraju — prodaja se po jako nizki ceni.

Kupci naj se oglašijo v pisarni o. kr. notarja g. Franca Čulka v Cerknem.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

prilaga prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gosposka ulica hiš. šte. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberli, kakor: sukno, platno, prlenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloide, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiri ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomo najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birno in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. šte. 4 Gorica,

prilaga se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v St. Petru (pri Gorici).

Priporoča ista tudi za maše č. gg. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni platanec najboljše vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar, ulica sv. Antona 7, Gorica.

Večna luč!

Redko kedaj se dobi prozornega, dobrega pristnega oljkinega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec da tudi tako olje za „večno luč“, da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z javadnimi „dušcami“ ne gori, je znano vsakemu izkušnje.

Da ne bo več pritožb,

da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da stenj preveč olja povzije, omislil sem si *troje vrst stenjev*. Priporočam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji,

katere garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem mrazu. Pouk s pošiljativjo.

Za prozorno dobro olje stenj O, za slabše I., najslabše (nesnažno) II. — Za visoka stela „Glulonov Aparat“ stenj O, I K 60 v., stenja I. in II. 3 K. — Za navadna nizka stekla stenj O I K., I. in II. 2 K 40 v. — Škatlica stenjev zadostuje za eno leto.

Stokla vseh vrst in barv. Dolenčeve sveče iz pravega čebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoča preč. duhovščini

Tine Kofol,

cerkvenik v Kanalu (Goriško).

Važno za vsakega!

Važno za vsakega!

Važno za vsakega!

Prodajalnica po najnižjih cenah, dokler je še kaj v zalogi!

Dobiva se za

gld. 2-20 nikelnova anker remonter ura s posrebrneno franc. verižico in tokom.
gld. 4 65 prava srebrna rem. ura s posrebrn. ameriško verižico in tokom.
gld. 4 90 prava srebrna rem. ura za gospe s posrebrneno angl. verižico in tokom.
gld. 11 70 prava 14 karatna zlata remonter. žepna ura, z baržun. škatlo in eleg. verižico.

Za vsako uro 3 leta poročtva.

gld. 1 50 pravi 6 karatni zlati prstan in en lep kamen.
Pošilja tudi proti povzetju ali proti predplačilu zneska. Kar ne ugaja, se vzame v 8 dneh nazaj in se koj vrne dotični znesek, takó da kupec ni v zgubi.

Bratje Murviz, kupčija izvoza, Krakau Stradom 17
Bogato ilustrovani zapisniki cen za ure, nakite, zlato, srebrno in kineško-srebrno blago po znižanih cenah se dobivajo brezplačno in poštne prosto. Agenti se iščejo.